

Педагогічна діяльність — інтелектуальна діяльність. Необхідно змінити акценти професійного мислення викладачів та зосереджувати увагу та час не на тому, що студент не вивчив, а на тому, що він не усвідомив, що залишається поза його розумінням, в чому саме йому потрібна допомога.

Викладач направляє та керує самостійною роботою студентів, допомагає через індивідуально-консультативну роботу, через створення атмосфери максимальної взаємодії та співпраці «викладач-студент». Після індивідуальних консультацій викладач може зрозуміти, як допомогти студенту розкрити особистісні якості і в колективі.

Участь вищої освіти України в Болонських процесах має бути спрямована лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих власних традицій, зниження національних стандартів якості. Орієнтація на Болонський процес не повинна призводити до надмірностей та швидкоплинної перебудови вітчизняної системи освіти.

В. В. Сгадова, канд. пед. наук, доцент
кафедри педагогіки та психології

ПЕДАГОГІЧНЕ КЕРІВНИЦТВО САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ

Виконання завдань, що постали перед вищою школою, вимагають пошуку шляхів удосконалення навчально-виховного процесу, розробки нових методів та організаційних форм взаємодії викладача і студента. Тим часом саме життя довело, що тільки ті знання, до яких студент прийшов самостійно завдяки власному досвіду, стають справді міцним його здобутком. Саме тому вища школа поступово переходить від передавання інформації в готовому вигляді до керівництва самостійною пізнавальною діяльністю студентів, формування в них досвіду самостійної навчальної роботи.

У сучасній вищій школі основою навчально-виховного процесу є творча взаємодія викладача та студента. Кожний виконує свої функції. Діяльність викладача полягає в керівництві навчально-пізнавальною діяльністю студентів, які, виявляючи при цьому активність і свідомість, здійснюють свою діяльність, що реалізується в різних формах і спрямована на досягнення поставленої мети.

Викладач у процесі організації самостійної роботи студентів і забезпечення її функціонування виконує такі завдання:

1) планування самостійної роботи студентів, тобто виділення самостійного компонента в навчальній інформації дисципліни й розроблення відповідної програми, де визначаються завдання курсу, його структура, обсяг, зміст усіх видів аудиторних занять і самостійного вивчення, обов'язкової та додаткової літератури;

2) власне організація самостійної роботи студентів, тобто забезпечення взаємозв'язку окремих компонентів системи навчальної діяльності:

а) постановка завдань самостійної навчальної діяльності;

б) добір методів, засобів і форм організації та керівництва її різними видами;

3) створення оптимальних умов для самостійної роботи студентів:

а) вивчення індивідуальних навчальних можливостей для забезпечення розвитку творчого потенціалу студентів;

б) озброєння студентів навичками самостійної навчальної роботи;

в) допомога в індивідуальному плануванні самостійної роботи кожного студента, який цього потребує, їх систематичне консультування;

г) методичне забезпечення навчального предмета:

▪ програми з відповідних курсів;

▪ навчально-методична література;

▪ методичні вказівки, рекомендації, розробки окремих важких тем, складання списків рекомендованої літератури, переліку питань для самоконтролю, поради щодо виконання різних видів самостійної роботи;

д) організація цілеспрямованих впливів на студентів:

▪ створення в академічних групах атмосфери поваги до знань, культу навчання, підтримання впевненості в силах кожного студента;

▪ організація стосунків між учасниками навчального процесу, гуманізація стосунків «викладач-студент», «студент-викладач»;

▪ створення морально-психологічного клімату навчальної діяльності;

▪ підвищення вимогливості до рівня знань студентів; формування в кожного студента почуття відповідальності за своє навчання;

4) постійне спостереження за перебігом навчального процесу, пошуки форм стимулювання, обліку і контролю за діяльністю

студентів з подальшою її корекцією, регулювання для досягнення мети;

5) встановлення зв'язку між суб'єктами навчального процесу, тобто передача інформації, що забезпечує прийняття власних рішень викладача й рішень студента.

Безпосереднє керівництво процесом формування в студентів навчальної самостійності потрібне лише на початковому етапі їх навчання у зв'язку з різним рівнем підготовки студентів, незвичайністю форм організації навчального процесу у вищій школі. Поступово безпосереднє керівництво має перейти в опосередковане з обов'язковим систематичним проміжним контролем з боку викладача за формуванням умінь здійснювати самостійну навчальну діяльність.

На кожному з етапів навчання важливо зберегти оптимальне співвідношення між керованою діяльністю студентів і їхньою самостійною роботою, коли роль першої повинна зменшуватись, а другої — збільшуватись, щоб досягти повної самостійності майбутніх учителів у процесі розумової праці.

Ю. К. Семениченко, канд. екон. наук, доцент
кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПО ДИСЦИПЛІНАМ БАНКІВСЬКОГО СПРЯМУВАННЯ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Технологія навчання змінюється в наш час дуже швидко. Набули поширення нові методи навчання, такі як: мозкова атака, тренінг, міні-лекція, робота в малих групах, презентації, дидактичні ігри. Велика частка загальної кількості годин по дисциплінам, в тому числі банківського спрямування, зараз віднесена на самостійну й індивідуально-консультативну роботу студентів. Для самостійної роботи студентів розроблені цілі методики, які детально роз'яснюють викладачам, яким чином проводити підготовку студентів. Але для підготовки індивідуально-консультативної роботи студентів немає жодної методики, яка б забезпечувала науковий процес, обґрунтовувала б мету і завдання проведення такої роботи.

Як відомо, самостійна робота — це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудитор-